

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia environmentálneho hodnotenia
a odpadového hospodárstva, Odbor posudzovania
vplyvov na životné prostredie

Námestie Ľudovíta Štúra 1

812 35 Bratislava

Vaše číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Marianka
10.1.2020 357/2020-1.7./rc 124/2020	č.j. 209/129/2020	starosta	10.2.2020

Vec: Pripomienky k EIA (SPRÁVA O HODNOTENÍ NAVRHOVANEJ ČINNOSTI) na Diaľnicu D4 Bratislava, Rača – Záhorská Bystrica

Obec Marianka týmto deklaruje svoj záujem vypracovať a zaslať príslušnému orgánu stanovisko k Správe o hodnotení pre navrhovanú činnosť „*Diaľnica D4 Bratislava, Rača – Záhorská Bystrica*“.

Naše základné stanovisko posielame v zákonnej lehote, t.j. po uplynutí 30 dňovej lehoty od doručenia, ktorá pripadlo na 9.2.2020 nedeľu, takže ho zasielame dnes 10.2.2020.

Avšak vzhľadom na veľký rozsah správy o hodnotení viac ako 1 000 strán a množstvo výkresov a celkovú odbornú náročnosť predmetnej navrhovanej činnosti a súvisiacej dokumentácie, krátku dobu od Verejného prerokovania v Marianke, ktoré sa konalo 6.2.2020, kde sme sa prvýkrát dozvedeli niektoré nové skutočnosti (smerovanie exhalátov do portálov, 100 m otvorený úsek počas zasýpania vonkajšej časti, konštrukcie technológie vetrania), ako aj úprimnú snahu zachytiť v stanovisku názory, pripomienky i výhrady čo najširšej časti obyvateľov našej obce, vás v zmysle §28 Zákona o správnom konaní 71/1967, žiadame MŽP o možnosť doplnenia odborných stanovísk **v dodatočnej lehote 14 dní** od zaslania tohto stanoviska. Zároveň Vás žiadame, aby ste na doplňujúce stanovisko, ktoré doplníme do 21.2.2020 prihládali, akoby bolo doručené v zákonnej lehote.

V dôsledku zlých skúseností dôsledkov príliš voľnej zmluvy medzi štátom a dodávateľom na Južnú časť D4 požadujeme, aby nám vlastník diela, Slovenská republika, resp. zástupca

strana 1 z 41

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

stanovený v zmysle znenia príslušnej legislatívy, poskytol prostredníctvom legislatívne stanovenej možnosti **Verejný prísľub**, že zástupcovia obcí a verejnosti budú môcť dohliadať na prenesenie dohodnutých technických riešení aj do tendrovej dokumentácie.

Žiadame aby súčasťou verejného prísľubu bola jasná deklarácia, že varianty V1a V2, v ďalšom stupni posudzovania a prípravy projektovej dokumentácie, nebudú uvažované.

ÚVOD

Hlavným účelom trasy tunela D4 pri Marianke je **odľahčenie Bratislavy od tranzitnej dopravy** v objeme zhruba 30-50 tisíc áut denne a **napojenie na neistú Rakúsku S8**.

Väčšina negatívnych dôsledkov tejto trasy počas jej budovania **bude na pleciach Marianky** a sčasti aj Záhorskej Bystrice a Stupavy.

Atmosféru v obci príznačne dotvára skutočnosť, že v čase, kedy má Marianka akceptovať výrazné zhoršenie svojho životného prostredia v prospech zlepšenia životného prostredia v Bratislave, jej Bratislava zrušila Marianke mestský spoj MHD č.37.

Počas prevádzky bude do čistého prostredia Marianky a priľahlých lesov privedená nová nepretržitá produkcia exhalátov z 30-50 tisíc áut denne, oplachových vôd z ciest, spolu s hlukom a vyšším dopravným zaťažením miestnych komunikácií.

V tomto kontexte je umiestnenie staveniska a medziskládky rúbaniny do tesnej blízkosti Marianky z pragmatických ekonomických a prevádzkovo technických dôvodov voči "obetovanej obci" necitlivé až trúfalé.

Za zmienku, pri argumentácii o efektívnom vynakladaní verejných zdrojov stojí fakt, že keby sa rúbanina z tunela D4 použila na budovanie južnej časti D4, ušetrilo by to štátu stá milióny eur.

V kombinácii s budovaním ekoduktov z vyťaženej rúbaniny ďaleko od postihnutej oblasti dokonca až v Lozorne a Lamači je zrejmé, že spracovatelia si neuvedomujú plný dosah na zhoršenie kvality života v Marianke, kde sa presťahovali veľké počty ľudí za čistým životným prostredím, pričom preinvestovali často aj celoživotné úspory.

Tým, že sa spracovateľ rozhodol nezaradiť do rovnocenného posudzovania aj iné trasy tunela (V4, V5 a V6), ktoré sú v úvode hodnotenia vyznačené, bol podľa nás porušený základný princíp posudzovania vplyvov na ŽP a spracovateľ tak znemožnil bez adekvátnych dôvodov rovnocenne posúdiť vplyvy všetkých navrhnutých trás na okolité

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

zložky životného prostredia a dotknutého obyvateľstva.

Na verejnom prerokovaní v Marianke 6.2.2020 prezentovaný argument, že spracovateľ šetril verejné finančné prostriedky tým, že vylúčil z posudzovania ďalšie realistické varianty (V4 až V6), ktoré môžu mať výrazne priaznivejší dopad na životné prostredie, je porušením základných princípov posudzovania podľa zákona č.24/2006 Z.z.

Z uvedených dôvodov požadujeme, aby bola dokumentácia vrátená na dopracovanie a do rovnocenného posudzovania boli zahrnuté všetky alternatívne trasy tunela, vyznačené v kapit. A.II.9 SoH (variant navrhovanej činnosti).

Na základe uvedených nedostatkov žiadame vydať k navrhovanej EIA

negatívne stanovisko MŽP.

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

Doprava versus životné prostredie

Zdravé životné prostredie, čistý vzduch, dostatok vody, zachovanie lesov je pre ľudí nemenej dôležité ako zabezpečenie plynulejšej dopravy resp. odklonenie časti dopravy z iných ciest.

V tunelom D4 dotknutej oblasti v okolí Marianky sa nachádza chránené vtáacie územie a rekreačne intenzívne využívané lesy. Tieto budú poškodené trasami obslužných ciest, konštrukciou min. 3 stavebných objektov s výdychmi a exhalátmi.

Marianka je známa čistým vzduchom, čo viedlo aj k plánom vybudovania ústavu na liečbu respiračných chorôb. Po privedení dopravy 30-50 tis automobilov denne do tohto čistého prostredia bude takto čistý vzduch minulosťou.

Marianka je najznámejším pútnickým miestom aj vďaka "zázračnému prameňu" - svätej studni. Ako ukazuje štúdia EIA existuje riziko poklesu spodných vôd až do 4,5 m, čo môže viesť k vyschnutiu prameňa svätej studne a spodnej vody v celom okolí. Pri závažnom poklese hladiny spodných vôd v posledných rokoch na celom území Slovenska nejde o drobnosť.

Najhoršia situácia môže nastať pri cyklickej metóde a hlavne pri neplánovanom prerušení stavby bez vybudovaného tunela. To by spôsobilo podľa EIA odvodňovanie kopca prietokom vody až 280 l/s.

Trasa tunela križuje tok potoka Vydrice, pričom stavba tunela môže vážne negatívne zasiahnuť do vodných pomerov v celej oblasti.

Mestské zastupiteľstvo Bratislavy zahájilo proces vyhlásenia Prírodnej rezervácie Pramene Vydrice", (uznesenie 1212/2018) <https://zastupitelstvo.bratislava.sk/mestske-zastupitelstvo-hlavneho-mesta-sr-bratislavy-zasadnutie-27092018/bod-116ab/>) ktorej v najhoršom prípade hrozí vyschnutie.

Zákon EIA a Aarhuský dohovor

Zmyslom EIA v zmysle §2 písmená a) až e) hovoria o potrebe účinne zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia, zabezpečiť účinné opatrenia na elimináciu dopadov. Slovensko sa naviac pripojilo k Aarhuskému dohovoru, ktoré ho zaväzuje k rešpektovaniu pripomienok.

Najdôležitejším bodom EIA je multi kritériálne porovnanie variantov. To v podstate „vynáša rozsudok“ o tom, ktorý variant sa bude realizovať. Toto hodnotenie v EIA na D4 však javí znaky subjektívnych zásahov a úpravy kritérií v záujme výberu vopred vybraného variantu.

Pri multikritériálnom hodnotení sa používajú kritériá pre účelovo vybranú skupinu obyvateľstva. Preto napríklad nulový variant, to je keby sa žiadna stavba nerealizovala, napríklad v položke

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

Harmónia s prírodou je nelogicky hodnotená horšie ako napr. V3.

Je otázne, či sa berie do úvahy obyvateľstvo bratislavského kraja včítane Bratislavy, alebo obyvateľstvo Marianky. Pokiaľ ide o obyvateľov iba priamo dotknutých obcí, nulový variant nemôže vychádzať lepšie.

Predložená EIA nenapĺňa zmysel zákona o nájdení optimálneho riešenia s minimalizáciou dopadov a kompenzačnými opatreniami.

Vzhľadom na rozsah dopadov stavby tunela D4 na životné prostredie - ako najdlhšie tunela na Slovensku v dĺžke 12 km s rozpočtom 1,07 mld Eur žiadame o to aby hodnotenie pripomienok k EIA bolo zabezpečené komisiou zloženou z odborníkov z rôznych profesií a nie jedným jediným hodnotiteľom, ktorý nemôže byť kompetentný zhodnotiť tak rozdielne aspekty posudzovania ako je hydrogeológia, seizmicita, hodnotenie dopravných intenzít, exhaláty, hluk, organizácia dopravy a podobne.

Požadujeme, aby zhodnotiteľ predloženej Správy o hodnotení v zmysle zákona č. 24/2006 z.z. bol vzhľadom na technickú náročnosť stavebného diela a komplikované geologické a hydrogeologické pomery I vytvorený tímom hodnotiteľov – expertov z oblasti geotechniky, razenia podzemných diel, inžinierskej geológie a hydrogeológie, dopravy, vzduchotechniky, hlukovej a emisnej záťaže, ochrany prírody a krajiny a posúdenia zdravia obyvateľstva.

Obec Marianka je vzhľadom na:

- veľmi **tesné vedenie trasy** tunelového úseku D4 pri Marianke - iba 150 m!
- veľmi **nevhodne navrhnuté umiestnenie depónie a stavebného dvora**

najviac postihnutou obcou výstavbou a prevádzkou diaľničného tunela D4.

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

Nezpracovanie pripomienok obcí:

Napriek viac ako 10 rokom pripomienkovania projektu vedením obce Marianka aj dotknutou verejnosťou, predložená dokumentácia EIA ani po takom dlhom čase nenavrhuje dostatočné opatrenia na elimináciu závažných negatívnych dopadov na životné prostredie, a v niektorých častiach je odborne málo kvalitne spracovaná. Neobsahuje takmer žiadne kompenzačné opatrenia.

To dokumentuje absenciu snahy vysporiadať sa v rámci EIA s negatívnymi dopadmi na životné prostredie.

V priebehu roka 2019 NDS pozvala starostov dotknutých obcí na 3 stretnutia, kde predstavila nové informácie o technickom riešení. Predložená dokumentácia nás presvedčila o tom, že išlo iba o jednostranné informovanie zo strany NDS. Na stretnutiach vznesené pripomienky starostov totiž do projektu EIA vôbec neboli zapracované: ako napríklad požadovaný odsun stavebného dvora, vybudovanie prekrytia odkrytého úseku v prvej fáze a iné.

24 hodinová prevádzka spracovania horniny aj pri TBM metóde aj jej nepretržitý odvoz v tesnej blízkosti obce spôsobí neznesiteľnú záťaž v tesne dotknutej obývanej oblasti Marianky. NDS v tesnej blízkosti Marianky smerom na Stupavu plánuje vybudovať priemyselnú zónu s výrobňou betónových prefabrikátov, dohrvovaním horniny, nakládkou a obrovskú depóniu vyťaženej horniny, s ktoru bude potrebné 24 hodín manipulovať. (Lietavská lúčka skombinovaná so Žabím Majerom).

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

A) Žiadame o posúdenie trasy D4 bližšie k Bratislave v záujme vyššieho dopravného využitia a možnosti združenia investícií s mestským polokruhom

Účelnosť vynaložených verejných prostriedkov

Uvedomujeme si potrebu riešiť dopravu ako aj potrebu tunela pod Karpatmi.
Na mieste sú však otázky:

1. akú dopravu treba riešiť prioritne – radiálna alebo okruh
2. aká trasa tunela najviac pomôže a najmenej uškodí – ďalej alebo bližšie k Bratislave?

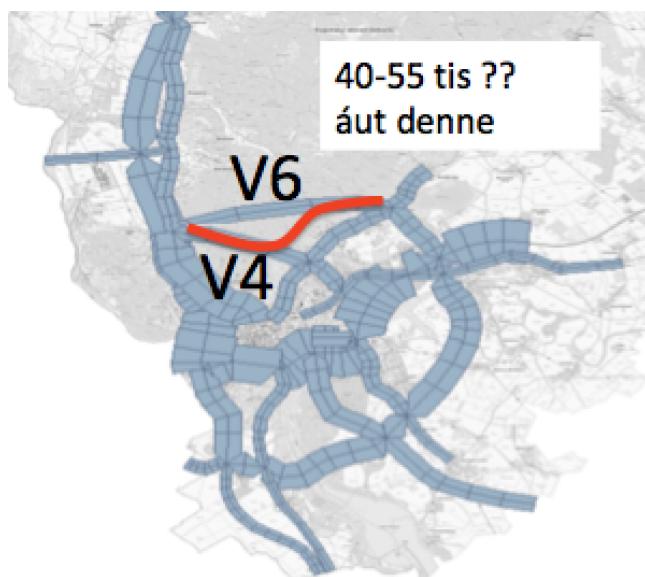
Aj keď je možné argumentovať odlišnými zdrojmi na diaľničnú a mestskú dopravu, nie sme v situácii, kedy môžu byť administratívne obštrukcie príčinou neefektívnosti alebo zlých dopravných rozhodnutí.

Opätovne dôrazne žiadame o zhodnotenie kombinovaného variantu V4 a V6 s čo najdlhším spoločným úsekom ako výrazne najviac odľahčujúceho súčasnú dopravnú situáciu ako akýkoľvek iný variant, tak ako sme to žiadali aj v etape stanovenia rozsahu hodnotenia v roku 2017.

Práve z dôvodu presmerovania aj mestskej dopravy bude pozitívny vplyv V4/V6 na životné prostredie Bratislavy, Marianky, Záhorskej Bystrice, Stupavy a pod oveľa vyšší - keďže vyťaženosť kombinácie tunela V4/V6 je výrazne vyššia ako u všetkých ostatných variantov.

Vyradenie z dôvodu zložitejšieho napojenia na dnes veľmi neurčitú S8 nie je na mieste, keďže aj napojenie na S8 je z V4/V6 technicky realizovateľné.

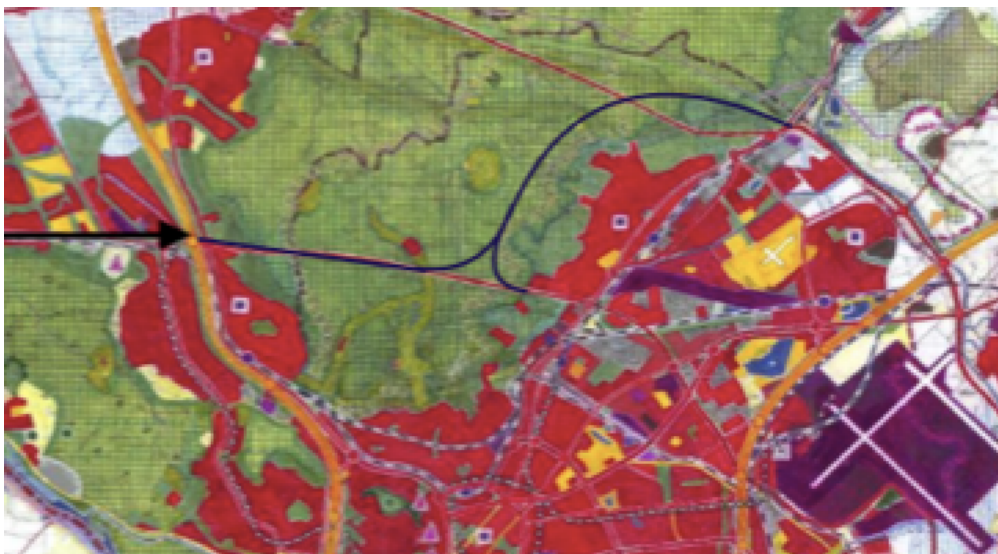
Spojený variant V4 a V6 so spoločným úsekom umožní efektívnejšie vynaloženie verejných zdrojov.

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

Blízkosť Bratislavy zvyšuje podiel mestskej dopravy ako vidno z kartogramov dopravného zaťaženia rôzne vzdialených trás tunela pod Karpatmi.

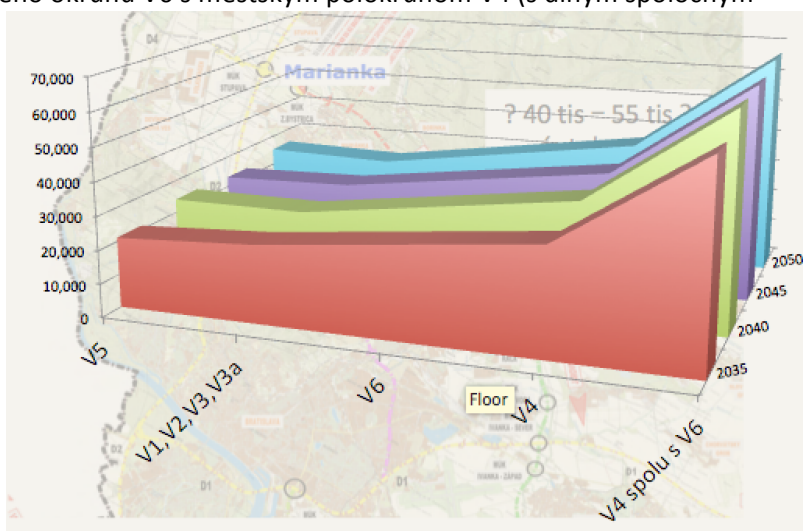
Zo strany NDS a MŽP nie je ochota venovať sa reálnemu posúdeniu iných trás, dokonca bez ohľadu na ekonomickú a dopravnú efektívnosť tunela D4 pod Karpatmi.

Napriek tomu, že intenzity dopravy v EIA konštatujú nárast intenzity dopravy s každým priblížením trasy k Bratislave, naša dlhodobá predkladaná žiadosť o vyhodnotenie ekonomickej a dopravnej efektívnosti spojených trás nultého okruhu V6 s mestským polokruhom V4 (s dlhým spoločným úsekom) nebola zo strany MŽP a NDS vypočítaná.

MŽP napriek intenzívnym požiadavkám samospráv a verejnosti tento variant v rozsahu hodnotenia určil len ako dobrovoľný. Je možné že tento postoj prospeje k ďalšiemu oneskoreniu vyberu vhodného variantu.

Vedenie trasy v blízkosti obce Marianka je v dopravnej

štúdii vo veľkej miere odôvodňované jednak pripojením na vybudovanú časť prípojky na diaľnicu D2 (v polovičnom profile) a pripojenie na rýchlostnú cestu S8 do Viedne na Rakúskej strane. Na Rakúskej strane je odpor verejnosti a rozhodnutie je napadnuté na súde kvôli križovaniu územia

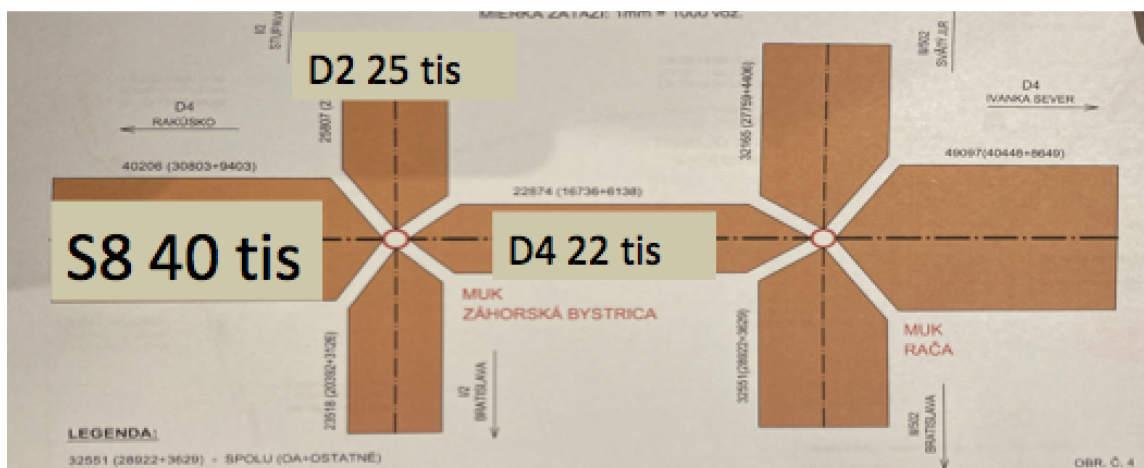

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

NATURA 2000.

Ak sa nebude stavať severný úsek S8 na Rakúskej strane smerovanie D4 cez Marianku stráca ďalší z argumentov.

Považujeme za zodpovedné vybrať vhodný variant aj s ohľadom na dopravno ekonomickú efektívnosť, prepočítané investičné náklady na mernú dopravnú intenzitu 1000 áut denne, napríklad ako je uvedené nižšie:

1. Dopravné opodstatnenie

Ekonomická efektívnosť

príklad prepočtu

V5	= 44 400 Eur / tis áut denne 6 km tunel+12 km cesty, 0,8 mld Eur – 22 tis áut denne
V3	= 35 000 Eur / tis áut denne 12 km, 1,07 mld Eur – 22 tis áut denne
V4 & V6	= 24 000 Eur / tis áut denne 12 km, 1,2 mld Eur – 50 tis áut denne

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

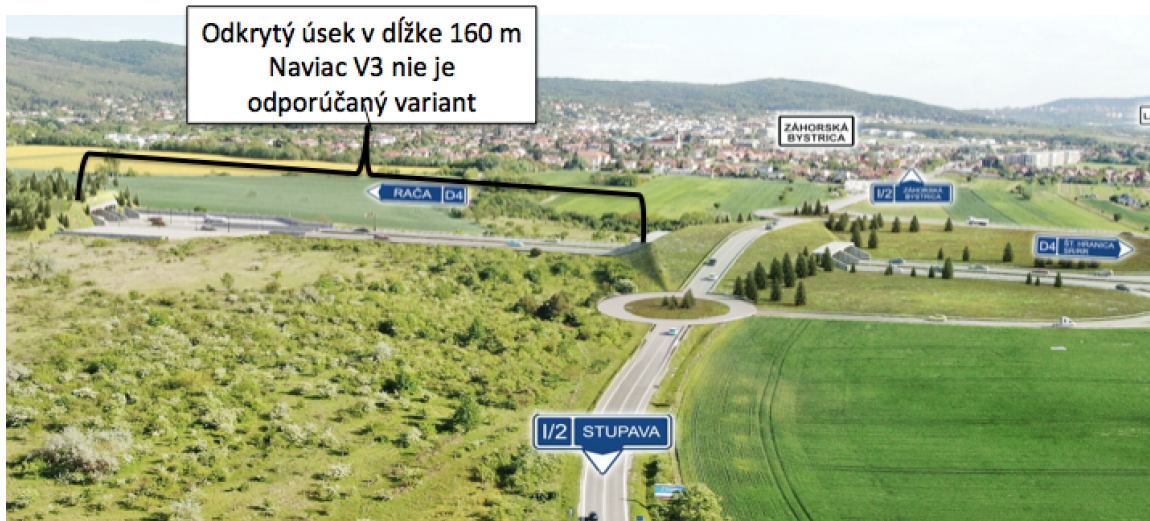
B) V prípade, že nedôjde k výberu celospoločensky vhodnejšej trasy tunela D4

1. Žiadame vybrať variant V3 (nie V3a) s nasledovnými úpravami:

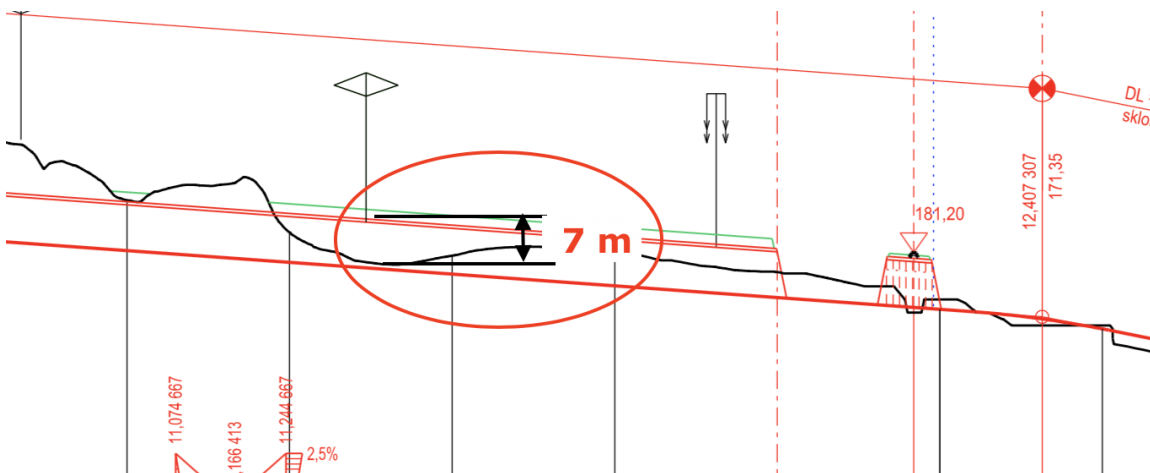
- a. D4 bude presypaná aj v súčasnosti otvorený úsek v dĺžke 160 m

2. Zakrytie otvoreného úseku D4 – varianta V3

V3 – podúrovňové ale so 160 m odkrytým úsekom

- b. pričom bude znížená **niveleta diaľnice** (výška vozovky voči výške terénu), nakoľko v kritických miestach je prevýšenie presypaného tunela min 7 m.

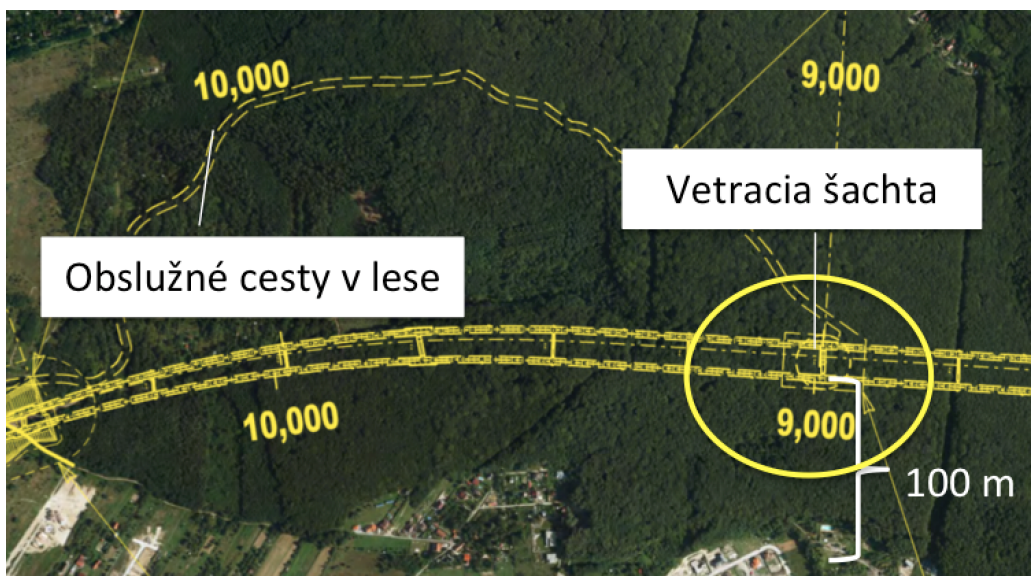

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

- c. **Technológiu výduchov zmeniť na verziu s technológiou zapustenou pod úrovňou terénu**, s tým že nad terén je vyvedený iba komín. Výduchový komín vo vzdialenosti 150 m od Panského lesa (Marianka) žiadame umiestniť ďalej od Marianky.

Sme proti budovaniu vetracích šácht s technológiou na povrchu ako na obrázku dole.

- d. Vetrание, vzhľadom na dotknuté chránené vtáacie územie a tesnú blízkosť obývaných oblastí obce Marianka (150 m), žiadame vybaviť **najkvalitnejším možným filtračným zariadením** (so schopnosťou zachytávať čo najviac NOx, SOx, prachových častíc, radónu) **tak aby sa minimalizoval dopad prevádzky tunela spôsobený produkciou exhalátov na životné prostredie z dennej dopravy v**

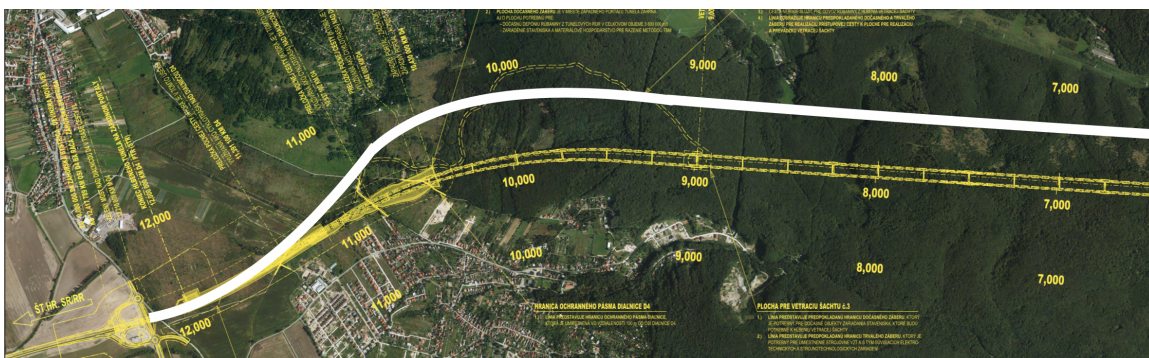
OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

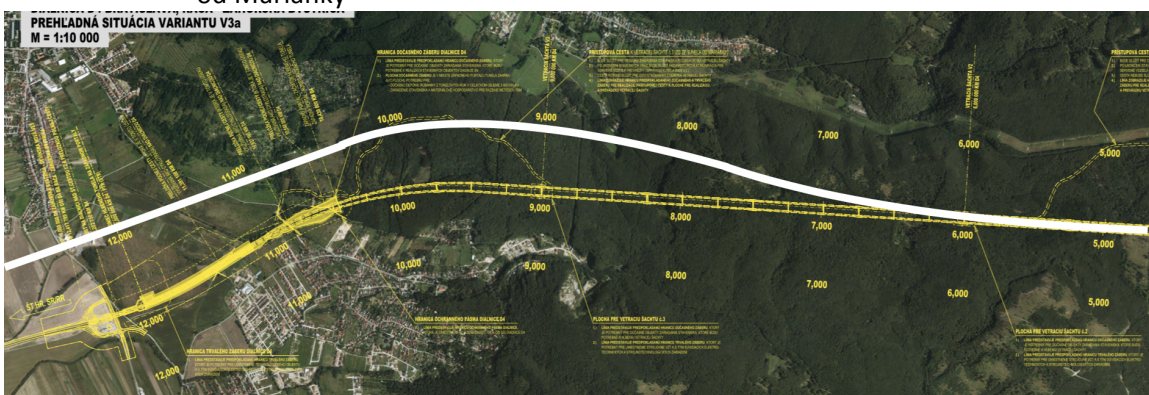
rozmedzí 30-50 tis automobilov denne do okolia v súčasnosti s veľmi čistým vzduchom.

Trasa V1-3 je v priamom rozpore s cieľom vybudovania "zelených pľúc Bratislavy" a poškodí veľmi kvalitnú rekreačnú zónu lesa s čistým vzduchom.

- e. Minimalizovať úpravy existujúcich obslužných ciest vedúcich k výdychom, v maximálnej miere využiť existujúce lesné cesty bez výraznejších zásahov, t.j. bez budovania nových asfaltových ciest.
- f. Odklonenie začiatku trasy D4 smerom od Marianky (začiatok trasy prevziať z variantu, ktorý mal ísť cez Borinku a zjavne umožňoval takéto smerovanie).

- g. Presunutie trasy D4 vrátane prívádzača vybudovaného v polovičnom profile ďalej od Marianky

- h. V prípade ponechania odkrytého 160 m úseku pri variantoch V3 a V3a žiadame o vybudovanie **zemných protihlukových valov v odkrytej časti** pred Bratislavskou cestou z oboch strán, tak ako bolo požadované na stretnutí starostov dotknutých obcí s NDS počas roku 2019.

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

Upozorňujeme, že na výber odporúčaného variantu EIA používa subjektívne metódy indexov v rámci multikriteriálneho hodnotenia. Napr. V3 v rámci „Harmónie s krajinou“ je horší ako V3a. Prečo? Ako môže byť nulový variant najhorší v bode Harmónia s krajinou?

Multi kritériálne hodnotenie vykazuje známky výberu vopred vybraného variantu, bez ohľadu na reálne dopady na životné prostredie.

Kritéria	V0	V1	V2	V3	V3a
1. Geologické pomery	1	3	2	4	4
2. Krajina	1	4	3	2	2
3. Poľnohospodárska a lesná pôda	1	3	2	5	4
4. Podzemná a povrchová voda	1	4	4	3	3
5. Fauna a flóra	1	4	3	2	2
6. Národná sústava chránených území ochrany prírody	1	3	4	2	2
7. Územia sústav Natura 2000	1	4	3	2	2
8. Harmónia trasy s krajinou	5	4	3	2	1
9. Optimalizácia dopravy s pohľadom vplyvov na ŽP, hluk, ovzdušie, emisie CO2 spotreba paliva a pod.	2	1	1	1	1
10. Adaptácia projektu na zmenu klímy.	3	1	2	1	1
11. Sídla	2	1	1	1	1
12. Hluk	5	3	4	1	2
13. Znečistenie ovzdušia	4	2	3	1	1
14. Rozvoj územia	3	2	2	1	1

Predkladateľ pri výbere variantu nesprávne uvádza nasledovné výhody V3a:

- “Má najmenší zásah do cenných a chránených území prírody”

Nie je to pravdivé tvrdenie. Variant V3 má výrazne menší zásah.

Navrhovaná činnosť priamo zasahuje do SKUEV0104 Homoľské Karpaty a SKCHVU014 Malé Karpaty. Nepriamo, prostredníctvom ovplyvnenia množstva a kvality vôd môžu byť ovplyvnené aj SKUEV0388 Vydrice a SKUEV1388 Vydrice, za nepriaznivých okolností aj SKUEV0279 Šúr. Doteraz realizovaný orientačný inžinierskogeologický, hydrogeologický a hydrologický prieskum (KLÚZ A KOL., 2015/2019) **neriešil dostatočne** problematiku zmien vodného režimu v tokoch významných z hľadiska výskytu raka riavového, na základe ktorého by bolo možné vplyvy navrhovanej činnosti jednoznačne vyhodnotiť vzhľadom na dotknuté prvky NATURA 2000.^[a1] – **významný potenciálny negatívny vplyv na územie európskeho významu SKUEV0388 Vydrice a SKUEV1388 Vydrice.**

V trase rúbaného tunela sa môžu vyskytovať doteraz neznáme neprístupné jaskynné útvary (biotop európskeho významu) – vplyv na režim a kvalitu podzemných vôd.

Výška novovytvoreného valu v prírode nad presypanou časťou v dĺžke 1,7 km, je pri V3a minimálne o 7 m vyššia a bude dosahovať úctyhodných 15,8 m (čo je výška 5 poschodového domu). To je však výška pri výške vrstvy zeminy 1 m, ako predkladateľ uviedol na Verejnom prerokovaní v Marianke. Ak ale chceme aby na presypaných tunelových rúrach reálne rástli vzrastlé dreviny – ako to vyplýva z dodaných vizualizácií a hodnotenia vplyvov, bude potrebné na vyrúbaný materiál naviesť ešte vhodný substrát pre koreňový systém drevín. Pri malom prekrytí tunelových rúr bude dochádzať v letných mesiacoch k značnému prehrievaniu a vysušovaniu uloženého materiálu – a tým k odumretiu všetkej zelene. Minimálna hrúbka vrstvy zeminy nad tunelovou rúrou je 3 m, v

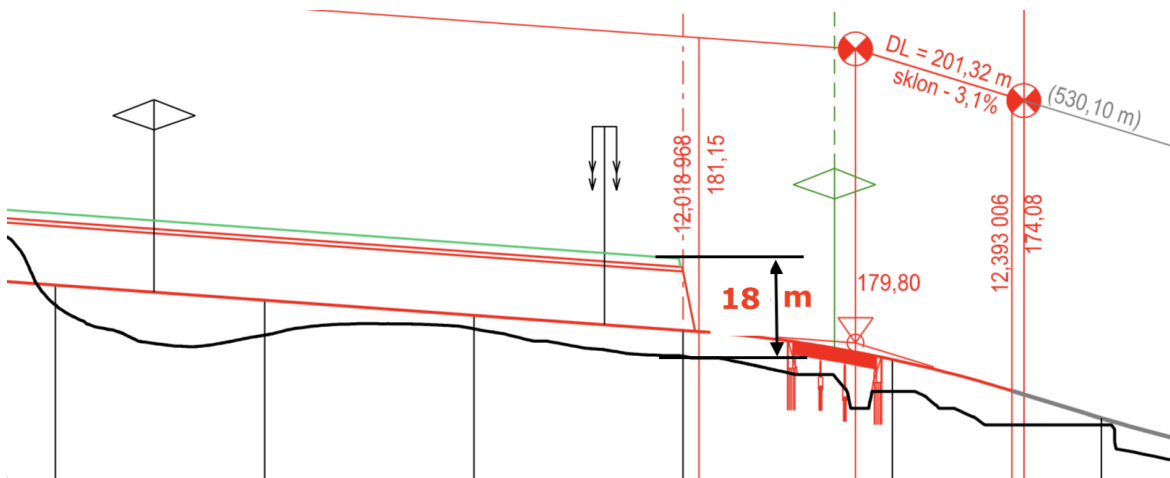

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

tom prípade bude celková výška prevýšenia **18 m**, čo je nezanedbateľná výška.

Pozdĺžny profil vid' nižšie

- “Vplyv na dotknuté obyvateľstvo spoločensky akceptovateľný a v území únosný”

V3a nie je o nič lepšia ako variant V3, pričom oba znamenajú veľký zásah a žiadny z tunelov v trase V1-3 nie je z hľadiska Marianky akceptovateľný. Privedenie exhalátov z 30-50 tis áut do čistého prostredia Marianky vôbec nie sú spoločensky akceptovateľné z pohľadu Marianky (možno z pohľadu spracovateľa áno).

Podúrovňové vedenie diaľnice vo variante V3 je veľmi významným prvkom nielen z pohľadu ochrany obyvateľov pred hlukom, exhaláciami, ale aj z hľadiska zachovania rekreačného oddychového charakteru oblasti – intenzívne využívaného obyvateľmi Bratislavy, ale aj širšieho územia.

- “Úroveň ovzdušia spĺňa požadované limity”

Variant V3a je horší ako V3 s presýpaním aj otvoreného úseku 160 m, nakoľko väčšina exhalátov z 30-50 tis áut denne pôjde z portálu, vďaka prevládajúcim smerom vetrov, priamo na Marianku. Takisto výdychy umiestnené 150 m od obývaného územia Marianky sú drastickým zásahom do životného prostredia ľudí, ktorí sa sťahovali do Marianky za čistým prostredím.

Na základe modelových výpočtov imisných koncentrácií v období výstavby možno konštatovať, že **najvyššie priemerné ročné koncentrácie suspendovaných častíc PM₁₀ a PM_{2,5} sa očakávajú v k.ú. Marianka**

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

- “Vzduchotechnické centrály tunela sú pod povrchom”

Vzduchotechnické centrály pod povrchom je možné a potrebné realizovať aj pri variante V3.

- Nie je potrebný zásah do hotového a už prevádzkovaného polovičného profilu Diaľnice D4 v úseku MÚK Stupava juh (D2/D4)

Pri takejto veľkej stavbe a zlom postupe budovania fáz ide o chybu NDS a nie obyvateľov, za čo odmietame nieť zodpovednosť a brať ako legitímny argument.

Rovnako by ušetrilo stá milióny Eur prehodenie fáz budovania južnej a severnej časti tunela, kedy sa dala rúbanina z veľkej časti použiť na budovanie južnej časti.

- Nižšia produkcia rúbaniny ako u V3 a vyššie zhodnotenie prebytku vyťaženej rúbaniny

Nakoľko Marianka bude vystavená spracovaniu a odvozu všetkej rúbaniny z oboch tunelových rúr je tento argument z hľadiska občanov Marianky nezaujímavý a neakceptovateľný.

Priezračnou motiváciou uprednostňovania variantu V3a, je len to, že je lacnejšou verziou V3 s horším vplyvom na dotknuté obyvateľstvo. Je zároveň otáznou prečo predkladateľ a to z verejných zdrojov spracoval variant, ktorý vôbec nebol požadovaný v rozsahu hodnotenia, pričom dobrovoľný ale v rozsahu hodnotenia spomenutý variant V4/V6 nehodnotil, rovnako ako nehodnotil v plnom rozsahu ďalšie varianty.

2. Vzhľadom na prebytok vyťaženej rúbaniny žiadame o vybudovanie **zemných protihlukových valov** aj v úseku okolo prípojky D4 medzi Bratislavskou cestou a D2 z oboch strán.

3. Žiadame o **definitívne vylúčenie variantov V1 a V2** z ďalšieho posudzovania ako absolútne neakceptovateľných s veľmi výraznými negatívnymi dopadmi na životné prostredie.

4. Variant **V3a** kvôli zvýšenej nivelete oproti V3 o 7 m s nasledovnou výškou tunelovej rúry 7 m
- strana 15 z 41

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

a výškou násypu 1 m, vytvorí v prírode prírodný **novotvar prevýšený až o 15 m**, čo je výška **5 poschodového domu**. Takýto val bude vytvárať **výraznú optickú ale aj fyzickú bariéru pri prechode z Marianky do Stupavy**, ktorá je dnes spojeným územím.

VIZUALIZÁCIE

V EIA absentujú vizualizácie zo súčasného terénu, tak ako to človek v reálne vníma z úrovne terénu. V predošlých etapách EIA sme presne špecifikovali požadované vizualizácie vrátane bodov pohľadov, vrátane výšky a smeru pohľadov.

Vizualizácie uvádzané v SoH sú realizované z výšky 80 m, čím tak dochádza významne ku skresleniu skutočnej výšky presypaných tunelových rúr pri západnom portáli.

Vďaka tomu nie je možné si reálne uvedomiť výšku presypanej časti tunela v dĺžke 1,7 km výšky zhruba **18 m nad terénom**.

5. **Žiadame vypracovať vizualizácie vo forme obrázkov** z bodov vo výške 2 m, z bodov vzdialených od presypanej časti tunela vo vzdialenosti 5, 20, 100, 500 m

6. **Žiadame vypracovať vizualizáciu vo forme videa - simulujúci prejazd kamery uvedenými bodmi**

MULTIKRITERIÁLNE HODNOTENIE

Multikriteriálne hodnotenie – **nie je rozdelené na etapu výstavby a prevádzky (toto už bolo požadované v etape spracovania zámeru a stanovené v rozsahu hodnotenia)**

7. Z uvedeného dôvodu **požadujeme etapu výstavby taktiež potrebné osobitne zaradiť do multikriteriálneho hodnotenia.**

Absentujú významné kritériá – vplyvy na kultúrne dedičstvo a pamiatky (Marianka – pútnicke mesto), vplyvy na rekreáciu a cestovný ruch (významný zásah do cyklistických trás v Malých Karpatoch – prístupové cesty ku vetracím šachtám), ovplyvnenie turizmu (obmedzenie návštevnosti obce Marianka – počas výstavby).

8. **Žiadame doplniť vyššie uvedené chýbajúce významné kritériá**

Autor SoH uvádza, že vplyvy na prírodné prostredie pri výstavbe ktoréhokoľvek variantu posudzovaného úseku diaľnice D4 budú lokálneho rozsahu, miestne budú obmedzené na priestor

strana 16 z 41

OBEC MARIANKA

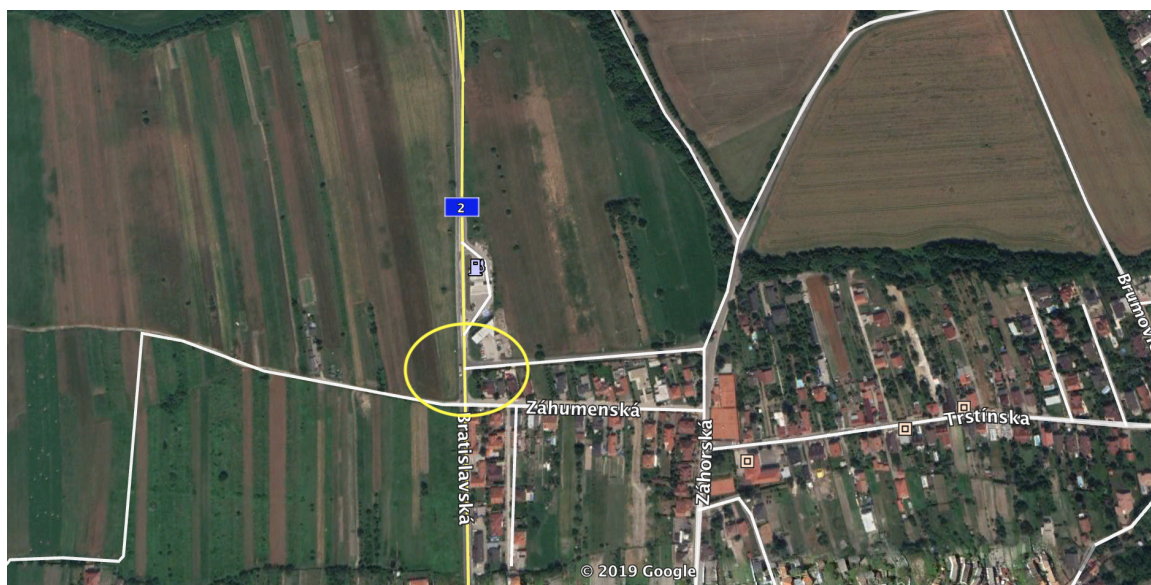
Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

stavby a časovo viazané na dobu výstavby. S tou skutočnosťou nemôžeme súhlasiť s nasledovných dôvodov:

- samotná výstavba prechádza rôznymi geologickými celkami (s rôznym stupňom tektonického porušenia, rôznymi hydrogeologickými štruktúrami s rôznym stupňom zvodnenia). Je preto veľký predpoklad, že vplyvy činnosti počas výstavby budú významné (a niektoré boli preukázané aj v etape orientačného geologického prieskumu, kedy *autori na str.273 uvádzajú, že podzemné vody štruktúry sú navzájom hydraulicky prepojené, preto akýkoľvek umelý zásah do ich prirodzeného režimu sa musí prejaviť v jej ostatných častiach).*

KOMPENZAČNÉ OPATRENIA

9. Vzhľadom na privedenie dodatočných 30-50 tis áut denne do už dopravne preťaženej oblasti, kde chýba základná možnosť bez kolízneho odbočenia do a z Marianky z Bratislavskej cesty I/II žiadame vybudovať novú kruhovú križovatku na odbočke do Marianky za čerpacou stanicou Slovnaft v Záhorskej Bystrici.

10. Vzhľadom na vybudovanie kruhovej križovatky pripájajúcu sa na Stupavskú ulicu, požadujeme aj vybudovanie novej miestnej komunikácie pre príchod do Marianky.

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

11. Zúženie ochranného pásma diaľnice D4 v presypanej časti na 20 m s možnosťou vybudovania občianskej vybavenosti ako zberného dvora, cintorína, ihrísk a pod.
12. Hlavný vstupný most zo Záhorskej Bystrice do Marianky s max. nosnosťou 8 ton prerobiť na vyššiu max nosnosť (Záhorská)

13. Preloženie trasy vysokotlakého plynu priemeru 700 mm na sever od budúcej trasy D4 v

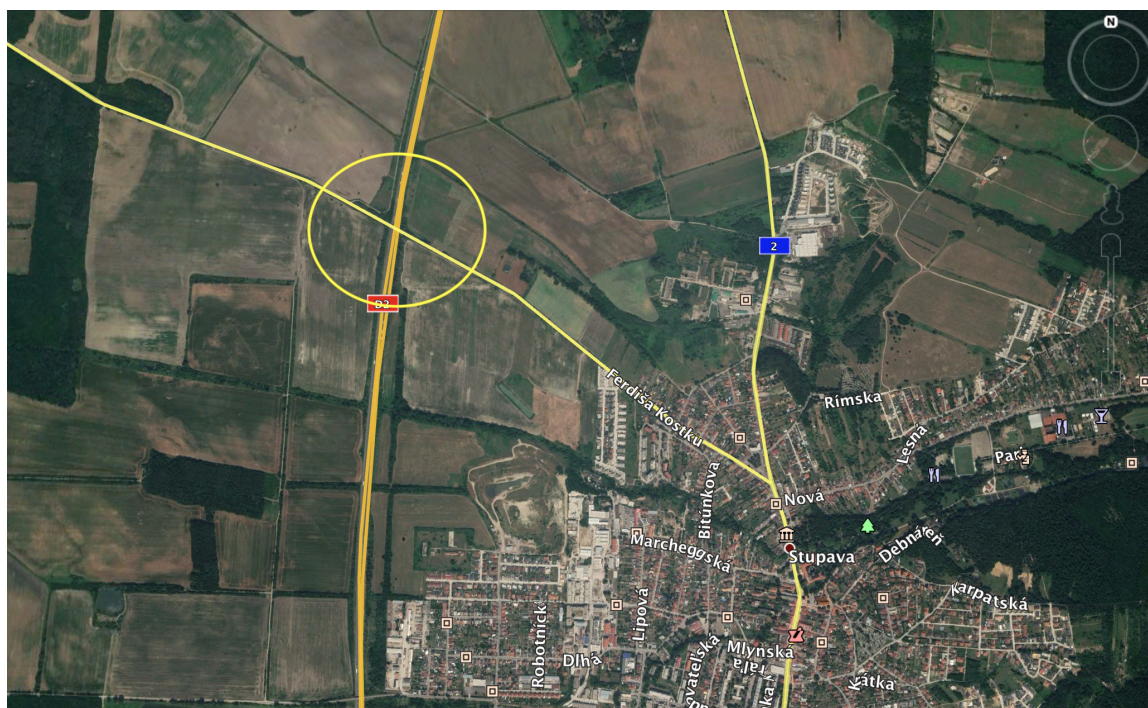
OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

ochrannom pásme diaľnice (povolenie vecného bremena).

14. Vybudovanie diaľničného privádzča Stupava sever z diaľnice D2 za Stupavou smerom na Vysokú na Morave

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

STAVEBNÝ DVOR a DEPÓNIA

V EIA navrhnuté umiestnenia stavebného dvora a medziskládky rúbaniny (stavebného materiálu) sú vzdialené 150 m od rodinných domov.

Pri TBM metóde bude VŠETKA vyťažená rúbanina z celého 11 km úseku zhruba 4-5 mil m3, vyvezená výlučne na stranu Marianky (nič na stranu Rače). Tým bude Marianka navyše popri iných dopadoch na životné vystavená dvojnásobnej záťaži z dodrvenia, manipulácie a odvozu zeminy. Čiastočnou výhodou je to, že rúbanina bude drvená raziacim strojom.

Správa uvádza že pri metóde razenia TMB dôjde k vyťaženiu materiálu s objemom cca 4 593 000 m3, skládka vyrúbanej horniny má byť uložená v blízkosti domov Marianky na ploche cca 450 000 m2, s výškou násypu 7m nad jestvujúcim terénom. Z uvedených údajov vyplýva enormné zaťaženie 24hod.nepretržitou činnosťou počas 7 rokov výstavby hlukom, prachom, exhalátmi, s čím principiálne nesúhlasíme.

Pri cyklickej metóde bude síce iba polovica rúbaniny vyvezená na Mariánsku stranu, ale raziaci stroj ju nebude drviť, takže aj keď jej bude menej, jej drvenie bude extrémne HLUČNÉ a PRAŠNÉ.

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

Preto je presunutie dvora ZA BRATISLAVSKÚ cestu podmienkou akejkoľvek výstavby D4 pri Marianke.

Hlavný stavebný dvor pri oboch metódach razenia má byť pri západnom portáli, v tesnej vzdialenosti rodinných domov v Marianke. Súhrnná technická správa v bode 6.2.5 uvádza že hlavný stavebný dvor bude plniť úlohu logistického centra a bude slúžiť aj na:

- d) umiestnenie depónie rúbaniny z tunelových rúr
- e) dočasné umiestnenie výroby prefabrikovaných železobetónových segmentov
- f) dočasné umiestnenie skládky prefabrikovaných železobetónových segmentov

V popise stavebných objektov je aj Sklad výbušnín a Betonáreň na výrobu certifikovaných betónov, Fabrika na výrobu prefabrikovaných segmentov, plocha na zrenie prefabrikátov 16 500 m².

Vzhľadom na tesnú blízkosť s obytným územím Marianky nesúhlasíme s umiestnením depónie, drvením rúbaniny, sklodom výbušnín, betonárkou a fabrikou na prefabrikáty na území tak ako je navrhnuté a dôrazne žiadame aby NDS,a.s. premiestnila trvalú depóniu, jej drvenie, betonárku a fabriku ako aj plochu na zrenie na vzdialenejšie územie medzi cestou do Stupavy a Diaľnicou D2, minimálne 1 km od katastra obce Marianka, kde je dostatok priestoru v neobývanej oblasti.

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

15. Žiadame **presunúť stavebný dvor, depóniu rúbaniny, drvičky a výrobu prefabrikátov za Bratislavskú cestu k diaľnici D2**. Tieto činnosti k obytným častiam nepatria.

V tomto území plánujeme vybudovanie rekreačného jazera a cyklotrasy spájajúcu Marianku so Stupavou.

Umiestnenie stavebného dvora a depónia úplne znemožní využitie daného prostredia na rekreačné účely.

Uvedené územie nie je v územnom pláne Stupavy určené na umiestnenie priemyselnej činnosti ani skládku stavebného materiálu.

16. **Hlučné a prašné prevádzky** ako napríklad drvenie rúbaniny žiadame kvôli ochrane okolia **prevádzkovať v uzatvorených** od vonkajšieho prostredia odhlučených priestoroch - halách.
17. Na prepravu rúbaniny žiadame použiť prednostne odhlučené pásové dopravníky a minimalizovať alebo vylúčiť odvoz rúbaniny nákladnými autami po existujúcich miestnych komunikáciách.
18. Marianka pre istotu opakuje, že je zásadne proti využitiu lomu v Marianke na vývoz rúbaniny (deklarované jasne v predošlej EIA) ako aj prejazdu nákladných automobilov stavby cez obec Marianka.
19. Žiadame vybudovať **dočasné protihlukové steny medzi stavebným dvorom** a obytnými

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

zónami za účelom ochrany obyvateľstva pred hlukom a exhaláciami zo stavby.

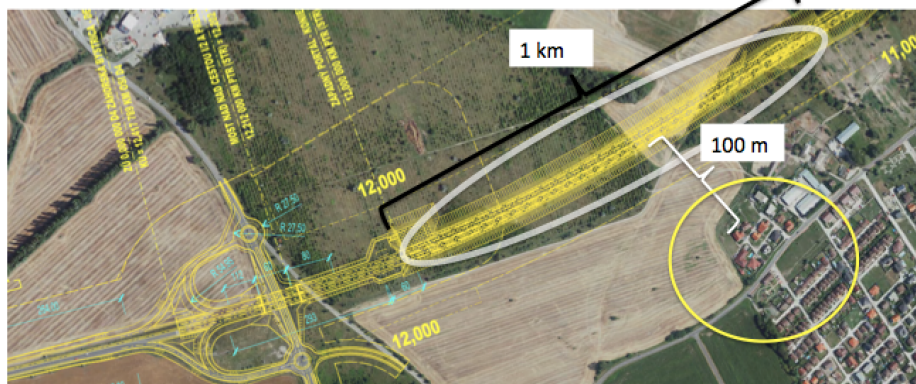
ORGANIZÁCIA VÝSTAVBY eliminácia dopadov na žp počas výstavby:

20. Žiadame o to aby aj pri TBM metóde razenia neboli obe rúry razené výlučne zo strany Marianky, ale minimálne jedna zo strany Rače, kde sú obývané oblasti vzdialené ďalej od osi tunela. V súčasnosti navrhované razenie prenáša všetku záťaž z výstavby výlučne na stranu Marianky.
21. Žiadame o úpravu harmonogramu výstavby tak, aby boli **tunelové rúry v odkrytom úseku v 10,5 km až 12,3 km vybudované na začiatku**, tak aby zabezpečila ochranu pred hlukom a exhalátmi počas nasledujúcich fáz výstavby.

Podľa informácie z verejného prerokovania má byť korpus tunelovej rúry v tomto úseku vybudovaný na začiatku s tým, že ostane neuzavretý 100 m úsek kvôli možnosti vyvážania rúbaniny na presýpanie tunelových rúr. Uvítali by sme keby otvorený úsek bol čím kratší a bol uzatvorený po zasypaní prvej polovice vonkajších tunelových rúr, a ďalšia zemina sa vyvážala von aj na zasypanie vzdialenejšej polovice tunela cez tunelové rúry a nie cez otvorený úsek.

4. Vybudovanie presypanej časti tunela v prvej etape

1,2 km odkrytá časť tunela bude počas 7 rokov výstavby zdrojom extrémneho hluku, prašnosti a exhalátov a to iba **150 m od rodinných domov v Marianke**

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

22. Doprava materiálu na stavenisko - navrhnuť projekt organizácie dopravy tak, aby dodatočne nezaťažil už dnes preťažené miestne komunikácie - eliminovať dodatočnú záťaž miestnych komunikácií stavebnou dopravou.
23. V prípade poškodenia miestnych komunikácií žiadame o ich kompletnú rekonštrukciu.
24. Žiadame o vylúčenie nočnej dopravy po miestnych komunikáciách ako aj po stavenisku a výluku stavebných prác počas sviatkov od 22:00 do 7:00 a nedeľ a v čase dopravných špičiek.
25. Žiadame vypracovať úplne chýbajúce časti hodnotenia EIA dopadov na životné prostredie **počas výstavby včítane multikriteriálneho hodnotenia.**

ZABEZPEČENIE STÁLEHO MONITORINGU PRED AJ POČAS VÝSTAVBY

Navrhovaný monitoring 2 x ročne považujeme za nedostatočný a neakceptovateľný.

26. Žiadame nepretržité monitorovanie stavby z hľadiska produkcie hluku, prašnosti, exhalátov, poklesu hladín spodných vôd počas výstavby a v prípade prekročenia povolených limitov zastavenie prác až do vyriešenia zdroja problému.

HYDROGEOLÓGIA

27. V rámci kompenzácie spôsobených škôd, pri poklese hladín podzemných vôd (v studniach) - žiadame vybudovanie nového vodojemu v lokalite pri futbalovom ihrisku a vybudovanie vodovodov v obci a prípadne studní, minimálne v regulačných blokoch B8 až B11.
28. Požadujeme v prvom rade realizovať podrobný hydrogeologický a inžiniersko-geologický prieskum, ktorý preukáže zvodnenie horninového prostredia a tektonicky porušených zón.
29. Požadujeme realizovať dlhodobé čerpacie skúšky v miestach najväčšieho zvodnenia.

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

30. Požadujeme monitorovať Svätú studňu a dostupné pramene v okolí Marianky + studne využívané obyvateľstvom na pitné účely, resp. i úžitkové účely,

Z hydrogeologickej správy vyplýva, že zásoby podzemných vôd sa dopĺňajú výlučne zo zrážok, a tiež, že akýkoľvek výrazný zásah do ich režimu, vrátane odvádzania podzemných vôd počas stavby tunela, vyvolá zmeny v celom systéme. Na základe výsledkov matematického modelovania správa konštatuje, že počas razenia tunela metódou NRTM, dôjde pri všetkých scenároch k nežiaducemu ovplyvneniu podzemných vôd širšieho okolia obce Marianka, vrátane Svätej studne, preto nesúhlasíme s týmto spôsobom razenia.

V úseku v km 9,055-9,96 je najproblémovnejšia časť z celého hodnoteného úseku (problémy so stabilitou čelby, klenby a možnými prívalovými prítokmi podzemných vôd). Trasa tunela prechádza naprieč hydrogeologickou štruktúrou, v ktorej dochádza k infiltrácii a akumulácii podzemných vôd využívaných obyvateľmi Marianky, vrátane Svätej studne. V Marianke na niekoľkých uliciach nie je vybudovaný vodovod a obyvatelia sú odkázaní na vodu zo studní (ulice Stromová, Partizánska, horná časť Potočnej ulice, Borinskej ulice, Športová). Tiež nemôžeme opomenúť Svätú studňu. Ulice ktoré majú vodovod (prevádzkuje BVS) a sú vyššie položené majú problém s dostatočným tlakom vody. Vzhľadom na uvedené údaje v správe, hlavne pri použití metódy NRTM a v súvislosti s klimatickými zmenami (obdobie bez zrážok) vyplýva, že realizácia tunela D4 ovplyvní zásobovanie vodou v obci Marianka. Podrobná analýza viď Prílohu č.1

CYKLOTRASY

31. V rámci kompenzačných opatrení žiadame vybudovanie cyklotrás medzi Stupavou, Mariankou a Záhorskou Bystricou a zohľadnenie navrhovaných cyklotrás v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie spolu so zriadením vecného bremena na pozemkoch diaľnice D4 resp. v jej ochrannom pásme.

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

AKUSTICKÁ ŠTÚDIA

32. Požadujeme doplniť alebo prepracovať predloženú Akustickú štúdiu tak, aby boli údaje v nej uvedené v súlade s platnou legislatívou v SR zaoberajúcou sa ochranou a podporou verejného zdravia a objektivizáciu a hodnotením hluku vo vonkajšom prostredí, na ktorú sa autori v Akustickej štúdii odvolávajú a súčasne aby bola Akustická štúdia spracovaná v súlade s platnými predpismi, vydanými MDaV SR, ktoré súvisia s projektovaním a výstavbou cestných komunikácií. Požadujeme, aby v ďalšom stupni spracovania projektovej dokumentácie (DUR) bolo spracované nové posúdenie vplyvu navrhovanej činnosti, na hlukovú záťaž v dotknutom okolí, v plnom rozsahu so znením legislatívy SR (zaoberajúcou sa objektivizáciou a hodnotením hluku vo vonkajšom prostredí) a platnými predpismi MDaV SR.

33. V ďalšom stupni posudzovania a prípravy projektovej dokumentácie požadujeme:

- aby pre Variant V3 a V3a boli navrhnuté protihlukové opatrenia (PHO) vo forme zemných valov (ZV) alebo protihlukových stien (PHS) vedľa úseku diaľnice D4 za ústím západného portálu tunela (v dĺžke cca 200 až 300 metrov); pozícia ZV alebo PHS musí byť medzi polohou trasovania diaľnice D4 a územím s funkciou bývania obce Marianka;

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

- návrh ZV alebo PHS musí byť urobený s ohľadom na spolupôsobenie ostatných zdrojov hluku z cestnej dopravy a priaznivých podmienok na šírenie zvuku medzi zdrojom zvuku a miestom príjmu;
- pre prípad realizácie Variant V3 požadujeme, aby boli PHO vo forme PHS navrhnuté aj vedľa cesty I/2 v trasovaní, kde je navrhnuté zdvihnutie nivelity oproti existujúcemu stavu;
- požadujeme, aby bolo pri návrhu PHO uvažované aj s použitím, tzv. tichého asfaltu na primeraných úsekoch trasovania diaľnice D4 a cesty I/2.

34. Požadujeme, aby v ďalšom stupni posudzovania a prípravy projektovej dokumentácie, boli navrhnuté aj PHO za účelom zníženia vyžarovania hluku z ústia západného portálu tunela.

35. V ďalšom stupni posudzovania a prípravy projektovej dokumentácie požadujeme, aby na ústiach vzduchotechnických zariadení, pre zabezpečenie odvetrania tunela, boli navrhnuté PHO za účelom zníženia vyžarovania hluku z týchto zariadení tak, aby na perimetri ochranného územia týchto zariadení, ale maximálne vo vzdialenosti 50 metrov od okraja ľubovoľnej časti zariadenia, ktoré je nad na úrovňou terénu, neboli hladiny A zvuku vyššie ako 45 dB.

36. V súlade so znením článku 45 Ústavy Slovenskej republiky požadujeme:

Počas výstavby a počas prvých piatich rokov od uvedenia navrhovanej činnosti do prevádzky (aj dočasnej alebo predbežnej) vykonávať trvalé a nepretržité (kontinuálne počas 24 hodín, počas každého dňa výstavby a po) monitorovanie nasledovaných faktorov životného prostredia, v počte miest, uvedených pre každý faktor:

- monitorovanie hluku minimálne v štyroch miestach vo vonkajšom chránenom prostredí, v zastavanom území s funkciou bývania obce Marianka;
- monitorovanie vibrácií minimálne v dvoch miestach v chránenom vnútornom prostredí, v zastavanom území s funkciou bývania obce Marianka;
- monitorovanie technickej seizmicity z činnosti súvisiacej s výstavbou tunela a súvisiacej infraštruktúry a cestných komunikácií (toto monitorovanie vykonávať len počas výstavby);
- monitorovanie prašnosti (TZL) minimálne v troch miestach v zastavanom území s funkciou bývania obce Marianka;
- monitorovanie polietavých, suspendovaných, častíc, PM10 a PM2,5, minimálne v dvoch miestach vo vonkajšom prostredí, v zastavanom území s funkciou bývania obce Marianka;

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

- monitorovanie plynných znečisťujúcich látok (minimálne NO_x, CO, nespálené uhľovodíky), minimálne v dvoch miestach vo vonkajšom prostredí, v zastavanom území s funkciou bývania obce Marianka.
- V súlade so znením článku 45 Ústavy Slovenskej republiky požadujeme, aby priebežné údaje z monitorovania boli verejne prístupné s maximálnym oneskorením prístupnosti na aktuálne hodnoty jednotlivých meraných veličín nasledovne:
- na údaje z monitorovania hluku, vibrácií a technickej seizmicity maximálne oneskorenie 30 minút;
- na údaje z monitorovania prašnosti (TZL), suspendovaných častíc PM₁₀ a PM_{2,5} a plynných znečisťujúcich látok, maximálne oneskorenie 12 hodín (presné údaje je možné stanoviť pri návrhu monitoringu faktorov životného prostredia počas výstavby a po uvedení navrhovaného zámeru do prevádzky - dočasnej, trvalej alebo predbežnej).

Údaje musia byť k dispozícii a prístupné v plnom rozsahu minimálne pre poverené a v zmysle znenia príslušnej legislatívy stanovené organizácie a orgány, zaoberajúce sa ochranou a podporou verejného zdravia a ochranou životného prostredia, a pre miestnu samosprávu obce Marianka (starosta a miestne zastupiteľstvo obce).

V prípade, ak bude zistené prekročenie prípustných hodnôt (ďalej PH) určujúcich veličín (hluk, vibrácie) alebo limitných hodnôt pre ďalšie faktory životného prostredia (seizmicita TZL, suspendované častice, plynné škodliviny), do 24 hodín od zistenia tejto skutočnosti, musí byť takáto skutočnosť oznámená miestnej samospráve obce Marianka (v ďalšom dohodnutým spôsobom). Pri opakovaní prekročenia PH alebo limitnej hodnoty, počas sedem po sebe idúcich dní, musí byť do 48 hodín vyhodnotený dôvod prekročenia a navrhnutá a realizovaná náprava, za účelom zabezpečenia dodržiavania PH a limitných hodnôt. Presný spôsob a časové limity je možné stanoviť v ďalšom stupni povoľovania sledovaného zámeru, pri návrhu a schvaľovaní monitoringu faktorov životného prostredia počas výstavby navrhovaného zámeru a po uvedení navrhovaného zámeru do prevádzky - dočasnej, trvalej alebo predbežnej).

Maximálne v mesačných intervaloch požadujeme spracovať správu z vyhodnotenia monitorovania uvedených faktorov prostredia a predložiť ju miestnej samospráve obce Marianka.

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

EKODUKTY - na zabránenie KOLÍZIE ÁUT SO ZVEROU

Situovanie nie je vhodné, na strane MK už dnes prebieha výstavba RD a celé územie bude zastavané. EKODUKTY ma význam robiť v blízkom okolí biokoridorov, kde sú pozostatky vzrastlej zelene. Ich návrh a situovanie budú navrhnuté príslušnými odborníkmi po podrobnom monitoringu migrácie vysokej zveri v oblasti a poznatkov od poľovníkov a polície, ktorá rieši časté dopravné nehody spôsobené kolíziou s vysokou zverou.

37. Ekodukty žiadame "Prekryté úseky D2" žiadame vybudovať pri vyústení D4 na D2, v časti chrániacej najviac postihnutú oblasť pri D4 a nie v odľahlých oblastiach ako Lozorno a Lamač, ktorým množstvo tranzitnej dopravy poklesne.

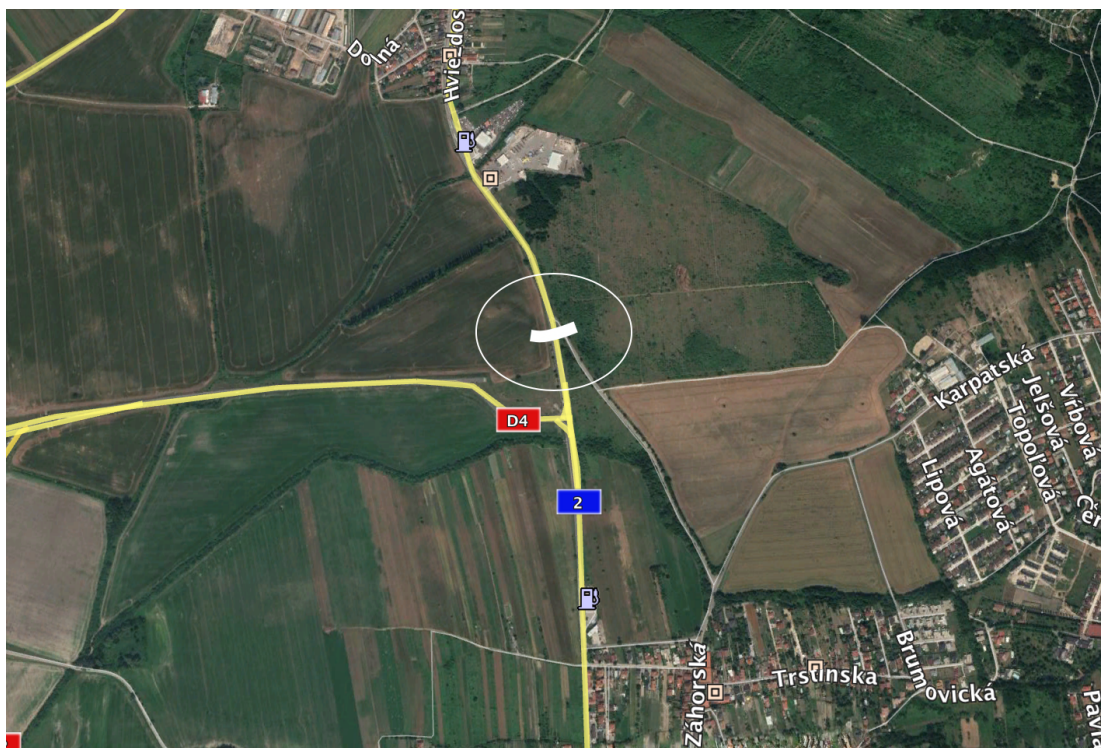

38. Žiadame vybudovať ekodukty z dôvodu častých kolízií zveri s dopravou na prekrytie Bratislavskej I/II medzi D4 a Stupavou viď obrázok

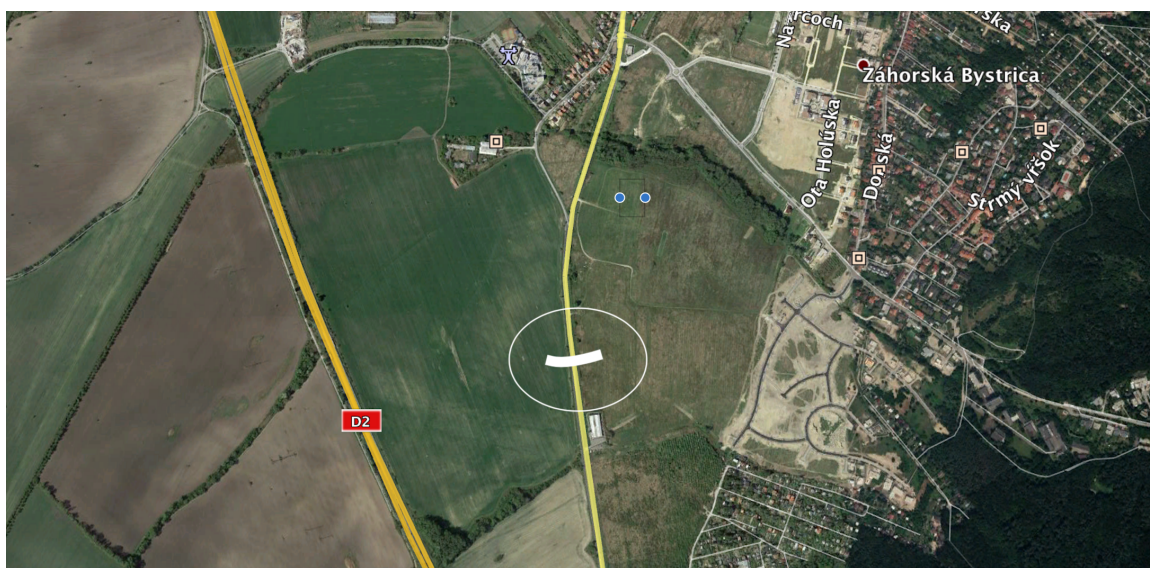

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

39. Ekodukty z dôvodu častých kolízií zvery s dopravou na prekrytie Bratislavskej I/II medzi D4 a Krematóriom v Lamači vid' obrázok

40. HIA - hodnotenie dopadov na verejné zdravie

•

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

-
- správa nie vypracovaná úplne v súlade s vyhláškou MZ SR č. 233/2014 Z. z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie,
 - v úvode je uvedené, že bolo vykonané minimálne HIA, ale pre takýto významný zámer je potrebné vykonať maximálne HIA,
 - hodnotenie demografického stavu dotknutej populácie nie je vykonané správnym spôsobom: nie je dostatočne zhodnotená dotknutá populácia, ktorá má byť porovnaná s populáciou vyšších územných celkov a s populáciou SR (okrem tabuľky č. 1 nie sú o dotknutej populácii bližšie informácie),
 - o počte obyvateľov, o vekovom zložení populácie, o celkovom prírastku obyvateľov boli použité údaje len za rok 2014 a 2015, pričom v súčasnosti sú dostupné údaje aj za rok 2018,
 - pri hodnotení stavu ukazovateľov zdravotného stavu nie je jasné za aké obdobie sú použité údaje a v texte je opísaný zdravotný stav len populácie SR, resp. jednotlivých krajov SR, ale chýba zhodnotenie zdravotného stavu dotknutej populácie aspoň na okresnej úrovni,
 - medzi dotknuté obce neboli zahrnuté - Devínska Nová Ves a Lozorno, i keď v ich obytnej zástavbe boli vytypované viaceré referenčné body,
 - hodnotenie zdravotného rizika - chýba kvantitatívne hodnotenie chemických faktorov,
 - v správe HIA je uvedené, že hodnotenie zdravotného rizika bolo vykonané podľa metodiky US EPA, čo však nezodpovedá skutočnosti, pretože sa jedná len o porovnanie znečisťujúcich látok s ich limitnou hodnotou vo voľnom ovzduší,
 - podľa metodiky US EPA sa chemické látky hodnotia na základe ich prahových (nekarcinogénnych) a bezprahových (karcinogénnych) účinkov, tzn. benzo(a)pyrén, ktorý je podľa IARC klasifikovaný ako karcinogén skupiny 1 (dokázaný karcinogén pre ľudí), nebol v HIA správne hodnotený, pretože sa nebrali do úvahy aj jeho bezprahové účinky,
 - nebol analyzovaný dopad Radónu (ani na pracovníkov tunela) napriek tomu, že oblasť razenia tunela patrí medzi najzaťaženejšie územie radónom na Slovensku.
 - chýba hodnotenie oxidu uhoľnatého, ktorý bol v rozptylovej štúdii v súvislosti s výstavbou D4 identifikovaný ako znečisťujúca látka,
 - hodnotenie zdravotného rizika hlukových pomerov – nie sú dostupné konkrétne hladiny hluku v dB v jednotlivých obytných zónach, tieto sú len v grafickej podobe, čo nie je najvhodnejší prístup.
 - uvádzať v literatúre publikáciu Exposure Factors Handbook a skratky ako ADD (priemerná denná dávka) a ďalšie nedáva zmysel, keďže bolo vykonané hodnotenie len na základe porovnania imisných koncentrácií s ich limitnou hodnotou, namiesto odhadu expozičnej dávky tzn. priemernej dennej dávky a jej porovnania s RfD (referenčnou dávkou tzn. „bezpečnou“ hodnotou denného príjmu chemickej látky).

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

HIA pre D4 sa javí ako nepostačujúca a bolo by vhodné ju prerobiť, tzn.:

- 1) demografické údaje uviesť a slovne opísať za dotknutú populáciu,
- 2) zdravotný stav vyhodnotiť a slovne opísať na okresnej úrovni, resp. na úrovni mesta,
- 3) vykonať kvantitatívne hodnotenie prahových a karcinogénnych účinkov znečisťujúcich látok v súlade s metodikou hodnotenia zdravotného rizika,
- 4) hodnotenie fyzikálnych faktorov uviesť prehľadnejším spôsobom.

S pozdravom

Ing. Dušan Statelov

starosta obce Marianka

Prílohy:

- 1) Príloha č.1 - Hydrogeológia, seizmicita**
- 2) Príloha č.2 - Analýza Akustickej štúdie**

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

3) Príloha č. 1 Hydrogeológia, seizmicita

- Trasa tunela prechádza veľmi heterogénnym prostredím, navyše tektonicky značne exponovaným, čo podmieňuje lokálne vysoké zdvihnutie hodnoteného masívu s výskytom významnejších vodných zdrojov. Konkrétne je z východnej časti tvorená prostredím kryštalinika (výskyt žuly a granodioritov), ďalej prostredím mezozoických hornín Borinskej sukcesie (vápence a dolomity s výskytom krasu), Mariánskeho súvrstvia (ílovité a vápnité bridlice, lokálne s prítomnosťou vápencov) a neogénnym komplexom (vápnité ílovce, piesky, resp. štrky).
- Metodika a rozsah **geologického prieskumu** neozrejmili hydraulické podmienky v tejto komplikovanej geologickej štruktúre na úrovni potrebnej pre objektívne posúdenie možného vplyvu tunela (počas výstavby i prevádzky) na režim podzemnej vody.
 - Priepustnosti prostredia jednotlivých litologických celkov boli stanovené (a využité v modeli prúdenia podzemnej vody) iba na základe archívnych dát zo širšieho okolia, ktoré v mieste konkrétnej trasy nemusia vôbec platiť (situovanie týchto objektov, resp. vzdialenosť od trasy tunela autori neuvádzajú).
 - Hydrodynamické skúšky boli lokalizované iba v západnej časti trasy tunela – v prostredí Borinskej sukcesie (v ostatných celkoch nie). Ich trvanie - cca 30 min. až 3 hodiny (na 7-ich z 9-ich objektov) poukazuje navyše skôr na technologické vlastnosti studne, resp. vlastnosti v ich bezprostrednom okolí a nie vlastnosti horninového prostredia litologických celkov. Nemožno ich preto pokladať za reprezentatívne.
 - Počet a umiestnenie prieskumných vrtov nemožno považovať za dostatočné. Napriek veľkému počtu predpokladaných zlomových línií pozdĺž trasy tunela + prechádzajúcich priečne cez trasu tunela a predpokladu obehu podzemných vôd práve pozdĺž (v) týchto líniách (viď pozdĺžny IG profil - príloha č.104 k Technicko-ekonomickej štúdii) neboli prieskumné vrty ani v jednom prípade umiestnené v týchto miestach, čím neboli overené ich hydraulické vlastnosti.

Uvedený prieskum tak neposkytol dostatočný súbor podkladov pre kalibráciu matematického modelu.

 - Predložená štúdia obsahuje veľa argumentov, bez ich dania do vzájomnej súvislosti.- V rámci **modelu prúdenia podzemnej vody** je predložená dokumentácia veľmi stručná a nedostatočná, reprodukovateľnosť dosiahnutých výsledkov veľmi obmedzená.
 - Zvolené hodnotené scenáre pokladá sám autor modelu často za nereálne.
 - V dokumentácii **sa nenachádzajú žiadne informácie o kalibrácii a verifikácii matematického modelu.**
 - Zo zjednodušeného inžiniersko-geologického pozdĺžneho profilu (viď príloha č.104)

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

vyplýva, že tunel prechádza cez mnoho tektonicky porušených zón, v modeli je však zahrnutá iba jedna. V celom modelovanom území (vrátane obce Marianka) nie sú zohľadnené identifikované tektonicky porušené zóny, kde je možné očakávať zvýšenú priepustnosť. Modelované vplyvy na podzemné i povrchové vody tak môžu byť výrazne podhodnotené. Ani v jednej tektonicky porušenej zóne neboli umiestnené prieskumné vrty, ktoré by ich hydraulické vlastnosti ozrejmili, ako aj zvodnenie týchto zón.

Na základe uvedených skutočností možno matematický model (bez kalibrácie a verifikácie) považovať len ako orientačný, bez overenia jeho schopnosti reprodukovať správanie sa prírodného prostredia. To znamená že predikované vplyvy môžu byť rádovo (aj 10 až 100 násobne) väčšie, alebo menšie, ako prezentované v dokumentácii.

- Aj napriek všetkým vyššie uvedeným nejasnostiam, už v danej orientačnej etape prieskumu **bolo preukázané nežiadúce ovplyvnenie kvantity a kvality útvaru podzemnej vody v širšom okolí obce Marianky, vrátane možného ovplyvnenia Svätej studne a prameňov Vydrice v hornej časti jej povodia** (Klúz et.al., 2015 a Klúz et.al., 2019).
 - Oblasť prameniska Pajštúnskej vyvieracky, Medené Hámre, Pod hradom (malý), Pod hradom (veľký) a Volavec nie je bližšie preskúmaná. Autori však pri hodnotení vplyvov uvádzajú, že k ich ovplyvneniu nedôjde. Tieto konštatovania však nie sú odborne ničím podložené.
 - Všetky pramene sú situované nad úrovňou tunela, v oblasti tektonického porušenia, takže ich ovplyvnenie v prípade narazenia na zlomovú líniu, ktorá ho napája, naopak predpokladať možno. Požadujeme, aby autori vyslovené vážne závery (t.j. že k ovplyvneniu vodných zdrojov nedôjde) doložili ich odbornou argumentáciou /konkrétnou predstavou a serióznym geologickým profilom z územia medzi trasou tunela a týmito prameňmi).**Tvrdenia o neovplyvnení VZ bez realizácie technických prác (vrtné práce, čerpanie a stopovacie kúšky) pokladáme za irelevantné.**
- Predložené informácie sú následne nedostatočné aj pre ďalšie posúdenia v oblasti hydrogeológie a ochrany prírody, ktoré s hydrogeologickými a hydrologickými pomermi v území priamo, či nepriamo súvisia. Konkrétne :
 - "Inžinierskogeologický, hydrogeologický a hydrologický prieskum neriešil dostatočne problematiku zmien vodného režimu v tokoch významných z hľadiska výskytu raka riavového, na základe ktorého by bolo možné tieto vplyvy jednoznačne vyhodnotiť (Barančok P., 2019, autor Prílohy č.4 (Primerané posúdenia vplyvov na územia NATURA 2000).
 - pre prípad priameho kontaktu raziaceho stroja s hydrogeologickými štruktúrami zvýšených prítokov podzemných vôd do tunela nie je zo štúdie naďalej jasný spôsob a

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

miesto ich odvedenia, resp. nakladanie s týmito vodami. Táto požiadavka bola nami vznesená už v predchádzajúcom období a ostala nesplnená. Podotýkame, že konečný výber manipulácie s odpadovými vodami je závislý aj od ich celkového množstva (jeho stanovenie z predloženého modelu nepokladáme z vyššie uvedených dôvodov za reprezentatívne a vieryhodné).

· Pri odvádzaní odpadových vôd bol hodnotený iba ich vplyv na prietoky Šurského kanála. Posúdenie žiadame doplniť (po získaní relevantných údajov odhadovaného prítoku z tunela) pre všetky ostatné uvažované toky, do ktorých sa vypúšťanie odpadových vôd uvažuje (t.j. na východnej strane Račí potok, na západnej strane Mariánsky a Podhájsky potok – ako sa v Správe o hodnotení uvádza).

· Autori označujú za riziková len cyklickú metódu NRTM. Pri technológii TBM, ktorá je označovaná za menej invazívnu a vodotesnú nemožno v danom komplikovanom prostredí (tektonické zlomy, prítomnosť mezozoika s výskytom krasu) zabezpečiť 100% bezpečnosť a vodeodolnosť voči prítokom podzemnej vody z okolitého masívu. Taktiež predpoklad že pri razení tunela "citlivejšou" metódou TBM nedôjde ku žiadnym zmenám v priepustnosti horninového prostredia v okolí razenej tunelovej rúry nie je podložený žiadnymi dôkazmi, alebo výsledkami z iných miest, kde bola použitá táto metóda v podobnom horninovom prostredí. **Je potrebné zohľadniť skutočnosť, že pokiaľ by došlo v okolí razených rúr ku vzniku priepustnej zóny, môže dôjsť v miestach zlomov ku odvodneniu veľkej časti územia a ku trvalým stratám výdatností prameňov a vyvieračiek, ktoré sú nad kótami razených tunelov. Toto sa týka aj prameňa Svätej studne (prepojenie trasy tunela s infiltračnou a akumulačnou oblasťou studne bolo preukázané už v realizovanej orientačnej etape). Prameň Svätej studne pri drenážnom účinku tunela môže aj trvale zaniknúť, ako aj ďalšie ďalšie pramene a potoky v okolí (napr. Vydrica).**

- Nemožno teda súhlasiť ani so závermi pri vplyve na podzemné a povrchové vody, horninové prostredie (kapit. C.III.5 – vplyvy na vodné pomery, kapit. C.III.2 – vplyvy na horninové prostredie, kapit. C.III.10 – vplyvy na USES), kde sa vychádza so záverov: "Za predpokladu razenia metódou TBM je možné konštatovať, že za normálnej situácie, t. j. pri priemerných zrážkach a pri plánovanom postupe ako razenia tunela, tak aj inštalácie ostenia, výstavba tunela negatívne neovplyvní dané územie. Vodárenské zdroje pravdepodobne nebudú negatívne ovplyvnené navrhovanou činnosťou, ak sa dodržia všetky platné zákony a normy pri ochrane životného prostredia počas stavebných prácach. Matematické modelovanie nepreukázalo vplyv činnosti na vodárenské zdroje v okolí Borinky ako aj Záhorskej Bystrice(príloha č. 15 Správy)".
- Predpovedať vplyvy tak významného zásahu do životného prostredia, ako je plánovaný tunel Karpaty (najdlhší na Slovensku), na základe vyššie uvedených nedostatkov a neistôt (nekalibrovaný model prúdenia podzemných vôd, absencia dostatočného

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

hydrogeologického prieskumu, ktorým by boli overené hydraulické vlastnosti zvodneného prostredia, najmä v miestach existujúcich zlomových systémov, určujúcich pre obeh podzemných vôd) nie je v danej etape možné.

Svedčí o tom i stanovisko Výskumného ústavu vodného hospodárstva, ktorý bol o posúdenie možného ovplyvnenia kvantitatívno-kvalitatívnych parametrov na útvary podzemných vôd a možný vplyv prevádzky navrhovanej činnosti požiadaný (v zmysle článku 4.7 Rámcovej smernice o vodách). V stanovisku vydanom dňa 25.6.2019 sa o.i. konštatuje, “že na základe zrejmých neurčitostí vyplývajúcich zo znalosti dotknutého územia na úrovni orientačného geologického prieskumu tento vplyv nie je možné určiť” (str. 284 a 286 Správy o hodnotení).

- K hydrogeologickým problémom v masíve kryštalinika, mezozoika a neogénu sa **možno zodpovedne vyjadriť iba na základe výsledkov účelového hydrogeologického prieskumu. Tento bol nami požadovaný už v roku 2012, následne 2017.**

Bez vykonania podrobného prieskumu nemožno odvodiť dostatočne podložené závery a aj ekonomický odhad nákladov na realizáciu diela je v dôsledku toho iba orientačný. Realizácia tunela v tak heterogénnom prostredí totiž môže bez detailnejších poznatkov o prostredí vyvolať množstvo finančne veľmi náročných doplňujúcich prác a opatrení s adekvátnym finančným navýšením.

· Z uvedeného vyplýva, že je potrebná realizácia ďalších prác (vybudovanie siete vrtov), pomocou ktorých budú úpresnené hydraulické parametre jednotlivých litologických celkov a pohyb vody najmä v kritických úsekoch – v pramennej oblasti Vydrice a oblasti Borinského krasu – prameňov Pajštúnska vyvieracka, Medené Hámre, Pod hradom, Volavec a okolí Svätej studne a ďalších prameňov v Marianskom údolí. Do realizovaných vrtov je potrebné situovať čerpacie skúšky (dlhodobé), ktorými bude charakterizovaný zvodnenec, v ďalšom kroku ďalej je potrebná realizáciu stopovacích skúšok, ktorými bude upresnený pohyb vody v daných štruktúrach. Ďalej je potrebné odborne odhadnúť hydraulické parametre aj po realizácii diela (t.j.či nedôjde ku vzniku preferovaných ciest v massive).

- **seizmické a tektonické riziko stability tunela** bolo posudzované so zreteľom na krasovo-puklinové prostredie Borinského krasu (silno tektonicky porušené horniny, lokálne s možným výskytom krasových dutín a puklín). Z jeho záverom vyplynulo, že “vo vzdialenosti väčšej ako 1200 m nedôjde k porušeniu horninového prostredia vplyvom razenia tunela a dopravy prechádzajúcej tunelom”. Pri vzdialenosti < 1200m boli pri začatí technických a trhacích prác odporúčené kontrolné merania.

V zmysle dosiahnutých výsledkov požadujeme vplyv razenia tunelovej stavby posúdiť aj pre existujúcu zástavbu rodinných domov v jej okolí. V danom dosahu (< 1200m od osi tunela) sa

strana 36 z 41

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

nachádza celá obytná zóna Marianky a cca polovica obce Borinka (jej južná časť). Rodinné domy v oblasti Panského lesa sú od osi tunela situované len cca 150-300m.

- **Oblasť Marianky, Záhorskej Bystrice a Rače patrí k miestam s najvyšším zastúpením vysokého radónového rizika v regióne Bratislavy a okolia.** Z uvedeného dôvodu odporúčame venovať tejto skutočnosti v rámci projekčného zámeru zvýšenú pozornosť. Konkrétne merania realizovať nielen pre obytnú zástavbu v týchto obciach, ale i pre pracovníkov pohybujúcich sa v priestore razenia tunela (pri ktorých bude pobytový priestor 1 000 hodín za kalendárny rok prekročený).
- **Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností je nevyhnutné vypracovanú dokumentáciu vrátiť spracovateľom na prepracovanie.** Je nevyhnutné doplniť aj prieskumné práce a dokumentáciu EIA dopracovať tak, aby obsahovala kompletne podklady z geologického a hydrogeologického prieskumu. Bez nich nie je možné tak pre laickú, ani odbornú verejnosť objektívne sa vyjadriť ku predpokladaným vplyvom stavby na životné prostredie a ich neistotám. **Toto je v priamom rozpore so zameraním procesu EIA.**

Zároveň podotýkame, že všetky posudzované varianty tunela (okrem nulového) riešia iba jednu trasu tunela s mierne odlišnou niveletou (variant 1,2,3,3a). Na predpovedanie jeho vplyvu bol použitý pravdepodobne vôbec nekalibrovaný model, ktorého výsledky tak nemožno považovať za relevantné.

Tým, že sa spracovateľ rozhodol nezaradiť do rovnocenného posudzovania aj iné trasy tunela (V4, V5 a V6), ktoré sú v úvode hodnotenia vyznačené, bol podľa nás porušený základný princíp posudzovania vplyvov na ŽP a spracovateľ tak znemožnil bez adekvátnych dôvodov rovnocenne posúdiť vplyvy všetkých navrhnutých trás na okolité zložky životného prostredia a dotknutého obyvateľstva.

Prezentový argument na verejnom prerokovaní, že šetril verejné finančné prostriedky tým, že vylúčil z posudzovania ďalšie realistické varianty (V4 až V6), ktoré môžu mať výrazne priaznivejší dopad na životné prostredie, **je porušením základných princípov posudzovania podľa zákona č.24/2006 Z.z.**

Z uvedených dôvodov požadujeme, aby bola dokumentácia vrátená na dopracovanie a do rovnocenného posudzovania boli zahrnuté všetky alternatívne trasy tunela, vyznačené v kapit. A.II.9 SoH (variant navrhovanej činnosti).

- **Požadujeme, aby zhodnotiteľ predloženej Správy o hodnotení v zmysle zákona č. 24/2006 z.z. bol vzhľadom na technickú náročnosť stavebného diela a komplikované**

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

geologické a hydrogeologické pomery I vytvorený tímom hodnotiteľov – expertov z oblasti geotechniky, razenia podzemných diel, inžinierskej geológie a hydrogeológie, dopravy, vzduchotechniky, hlukovej a emisnej záťaže, ochrany prírody a krajiny a posúdenia zdravia obyvateľstva.

Ďalej upozorňujeme, že :

- uvažovaná „výrobňa prefabrikátov“, spadá v zmysle Zákona č.24/2006 Z.z. Prílohy č.8, pod bod 6 (priemysel stavebých látok), položku 2 – výroba stavebných hmôt vrátane panelární a stavebných výrobkov, kde od množstva
 - od 50 000 t/rok do 100 000t/rok je potrebné zisťovacie konanie
 - Od 100 000 t/rok - je potrebné povinné hodnotenie
- v prípade uvažovaných **depónií** (rúbanina)– v časti odpady sa uvádza, že na depónii B bude uložených celkovo 2 993 000 m3 rúbaniny, odkiaľ pôjde na lokality využitia C,D,E,F,L,G. Podľa § 14, odst.1, písm.1) zákona o odpadoch možno odpad skladovať najdlhšie 1 rok pred jeho zneškodnením, alebo 3 roky pred jeho zhodnotením, na dlhšie zhromaždenie môže dať súhlas len pôvodcovi odpadu organ št.Správy odpadového hospodárstva. Ako opatrenie autorii udávajú, že uložený odpad (rúbanina z tunela) sa využije na medzidepóniách max.do 3 rokov od jeho uloženia. Uvedený predpoklad platí len pri aplikácii kontinuálnej metódy (TMB), kde sa uvažuje s dobou razenia 22 mesiacov. Upozorňujeme, že logistika rozvozu a uskladnenia odpadu však môže pri uvažovaných kubatúrach (niekoľko mil.m3 odpadu) aj pri danej metóde prekročiť tento maxim. časový horizont (3 roky).
- v prípade cyklickej metódy, (okrajovo I kontinuálnej metódy), ak vznikne potreba **drvenia rúbaniny** (s ktorou sa uvažuje len pri západnom portáli v blízkosti obytných sídel Marianky) spadá uvedená činnosť v zmysle Zákona č.24/2006 Z.z. Prílohy č.8, pod bod 9 (infraštruktúra), položku 11 – “Zariadenie na zhodnocovanie ostatného a stavebného odpadu”, kde od množstva :
 - Od 50 000 t/rok do 100 000t/rok je potrebné zisťovacie konanie
 - Od 100 000 t/rok -je potrebné pre uvažovanú činnosť povinné hodnotenie

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

Príloha č.2 Analýza Akustickej štúdie

K spracovaniu : Akustická štúdia pre stavbu „ Diaľnica D4 Bratislava, Rača – Záhorská Bystrica“ – Protokol A_223_2019, November 2019 (ďalej „Akustická štúdia“).

V kapitole 2 je uvedené, že hodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na hlukovú záťaž v záujmovom území stavby je urobené v súlade so znením zákona NR SR č.355/2007 Z.z. (v platnom znení) a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. (v platnom znení). Údaje uvedené v Akustickej štúdii nezodpovedajú uvedenému tvrdeniu.

1. V uvedenej legislatíve nie sú uvedené samostatne prípustné hodnoty (ďalej PH) pre Pozemnú dopravu samostatne, len pre hluk z posudzovanej činnosti. PH sú stanovené pre Pozemnú a vodnú dopravu. Pod Pozemnou dopravou sa rozumie cestná doprava a električková doprava. Ak v území pôsobí hluk len cestnej dopravy, pri hodnotení v súlade s uvedenou legislatívou, musí byť zohľadnené pôsobenie zo všetkej cestnej dopravy v sledovanom území. V Akustickej štúdii je urobené hodnotenie vplyvu hluku z navrhovanej činnosti na hlukovú záťaž v dotknutom vonkajšom chránenom prostredí nesprávne, v rozpore s uvedenou legislatívou, hodnotenie.

2. V Akustickej štúdii je hodnotenie urobené len pred priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov. To je v rozpore s uvedenou legislatívou. V uvedenej legislatíve je vonkajší chránený priestor, kde musia byť dodržané PH aj pre iné vonkajšie chránené prostredie, ako je uvažované v Akustickej štúdii.

Akustická štúdia nie je spracovaná v súlade s predpismi MDaV SR, ktoré sú záväzné pri projektovaní a výstavbe cestných komunikácií (diaľnice, rýchlostné cesty a cesty I. triedy). V Akustickej štúdii nie sú uvedené údaje, ktoré bližšie popisujú, pre aké podmienky bola predikcia robená. Chýbajú meteorologické podmienky. V dotknutom území, vo väčšine časového intervalu roka, prevláda západné až severozápadné prúdenie vzduchu, čo ovplyvňuje výrazným spôsobom šírenie zvuku zo sledovaného zdroja zvuku (cestná doprava po D4 pred západným portálom tunela) a miestami príjmu, s charakterom vonkajšieho chráneného priestoru (územie s funkciou bývania obce Marianka, aj v súlade so schváleným územným plánom obce). V Akustickej štúdii chýbajú údaje o konkrétnych emisných údajoch, použitých pri výpočtoch. Je tam uvedený odkaz na literatúru, z ktorej je možné vybrať vyše desať rôznych údajov.

V Akustickej štúdii je uvedený, že model použitý pre predikciu bol „kalibrovaný“. V texte chýba uvedenie výsledkov z „kalibrácie“ a ich zhodnotenie. Z uvedeného nie je možné vyhodnotiť, či použitý model umožňuje získať dostatočne dôveryhodné údaje, ktoré je

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

možné použiť na posudzovanie navrhovanej činnosti v rozsahu, ako je požadované v zmysle uvádzanej legislatívy.

V Akustickej štúdii, v časti „HLUK POČAS VÝSTAVBY“ sú nesprávne uvedené požiadavky na hluk z pôsobenia výstavby navrhovanej činnosti, vo vnútornom prostredí budov. V súlade s uvedenou legislatívou, sa uvedené korekcie vzťahujú len na stavebné činnosti vo vnútri budov, v ktorých sa hluk z takejto činnosti hodnotí!

Pre Variant 1 a Variant 2, sú nesprávne, v rozpore so znením legislatívy na ochranu a podporu verejného zdravia, navrhnuté „terciálne“ protihlukové opatrenia (opatrenia na obvodových plášťoch budov na bývanie, alebo iných budov, v ktorých sa požaduje tiché prostredie v ich vnútornom prostredí). Takéto opatrenia sa v zmysle legislatívy navrhujú len v prípadoch, ak sa umiestňujú nové budovy na bývanie (a iné budovy, definované v legislatíve) do územia, v ktorom pôsobia existujúce zdroje zvuku a sú prekračované PH a dostupnými technickými a organizačnými opatreniami nie je možné dosiahnuť neprekročenie PH (zo sledovaných zdrojov zvuku), aj pri uvažovaní príslušných korekcií, uvedených v legislatíve zaoberajúcej sa objektivizáciou a hodnotením hluku vo vonkajšom prostredí. Pri takýchto opatreniach a prípadoch musí byť zabezpečené, aby v primeranej časti príľahlého vonkajšieho prostredia, neboli prekročené PH uvedené vo vyhláske MZ SR č. 549/2007 Z.z., v platnom znení

Tento postup je možné, použiť aj v prípade, ak sa robia opatrenia na existujúcich zdrojoch hluku v území (napr. rekonštrukcia dopravnej cesty), ktoré môžu spôsobiť prekročenie PH v dotknutom vonkajšom chránenom prostredí a v dotknutom území sú umiestnené budovy na bývanie (predovšetkým bytové domy) a budovy, vo vnútornom prostredí ktorých je požadované tiché prostredie.

V Akustickej štúdii, na stranách 13 až 33, je Grafická vizualizácia hladín akustického tlaku. V popise je uvedené, že sa jedná o vizualizáciu hladín akustického tlaku, citácia: „...od vyžarovania akustickej emisie hluku z pozemnej dopravy..“. Na každom obrázku je okrem vizualizácie hladín akustického tlaku od vyžarovania hluku z pozemnej dopravy aj vizualizácia hladín akustického tlaku z vyžarovania zo zariadení súvisiacich s vetraním tunela (iné zdroje hluku, v zmysle znenia vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., v platnom znení).

Zobrazenia na stranách 13 až 33, Grafická vizualizácia hladín akustického tlaku sú nezrozumiteľné, s nevhodne zvolenou mierkou. S ohľadom na deklaráciu z pôsobenie akého zdroja zvuku je vizualizácia hladín prezentovaná, cestná doprava po D4, je úplne nezmyselne urobené zobrazenie v trasovaní tunela, kde sú hladiny nižšie ako 35 dB (reálne

strana 40 z 41

OBEC MARIANKA

Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka

o viac ako 20 až 30 dB nižšie). Ich reálnu hodnotu, s ohľadom na deklarovanú metodiku výpočtu, v takejto vzdialenosti od zdroja zvuku, nie je možné určiť s deklarovanou neistotou.